

«Захист України». Навчальна програма для 10-11 класів, розроблена на основі модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс» для закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (автори й авторки: Ігор Борохович, Анна Коваленко, Ірина Когут, Оксен Лісовий, Вікторія Сісецька, Євген Семенів, Ігор Сердюк, Інна Совсун, Валерій Хмельницький, Олена Шиян та члени робочої групи МОН)

Вступна частина

Метою профільної середньої освіти є розвиток особистості здобувачів та здобувачок освіти шляхом утвердження у них національної та громадянської ідентичності і формування компетентностей, необхідних для їхньої життєвої стійкості, самостійності, відповідальності, комунікації та взаємодії з іншими, соціалізації та громадянської стійкості й активності, підприємливості, свідомого вибору подальшого життєвого шляху, ціложиттєвої освіти, трудової діяльності й самореалізації; виховання у здобувачів та здобувачок освіти самоповаги й поваги до інших, шанобливого й відповідального ставлення до родини, суспільства й держави, національних і культурних цінностей українського народу на засадах патріотизму, а також готовності до їх захисту; виховання відповідального ставлення до довкілля, природи з позицій наукового світогляду й принципів сталого розвитку.

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Захист України» для 10-11 класів, спрямована на реалізацію вказаної мети, визначає орієнтовну послідовність досягнення визначених основних очікуваних результатів навчання з соціальної і здоров'язбережувальної, інформатичної, природничої, технологічної освітньої галузі тощо, орієнтовний зміст та види навчальної діяльності учнів і учениць, що спрямовані на розвиток та формування ключових компетентностей як вимоги Державного стандарту профільної середньої освіти.

Метою інтегрованого курсу «Захист України» є формування національної та громадянської ідентичності, громадянської стійкості та оборонної свідомості здобувачів та здобувачок профільної середньої освіти, здатності виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті і в умовах негативних зовнішніх впливів та готовності до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України.

Програма ґрунтується на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, визначених Законом України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», а також визначених Державним стандартом ціннісних орієнтирах:

формування у здобувачів та здобувачок освіти громадянської активності та стійкості, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

формування готовності до захисту незалежності й територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів і суспільно-державних (національних) цінностей України;

формування готовності здобувача та здобувачки освіти виявляти свою громадянську позицію, що передбачає вміння аналізувати суспільне життя й ідентифікувати себе з українською нацією, суспільством, обстоювати права й свободи українського народу, готовність бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України;

повага до особистості здобувача і здобувачки освіти й визнання пріоритету їхніх зацікавлень, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу й наполегливості;

забезпечення рівного доступу до освіти та рівного ставлення до кожного та кожної без

будь-яких форм дискримінації учасників та учасниць освітнього процесу на засадах інклюзивності й безбар'єрності;

формування нетерпимості до корупції, дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників та учасниць освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;

становлення вільної особистості здобувача та здобувачки освіти, підтримка їхньої самостійності, підприємливості, ініціативності, впевненості в собі;

розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини;

формування культури здорового способу життя здобувача та здобувачки освіти, створення умов для забезпечення їхнього гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;

створення безпечного, вільного від насильства й цькування освітнього середовища, у якому забезпечено атмосферу довіри та взаємопідтримки;

плекання у здобувачів та здобувачок освіти любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля;

утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії здобувачів та здобувачок освіти між собою та з дорослими.

Компетентнісний потенціал інтегрованого курсу «Захист України» є провідним засобом реалізації його мети через реалізацію компетентнісного підходу в навчальному процесі закладу, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти, і розкриває компетентнісний потенціал соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі за усіма ключовими компетентностями.

Модельна програма курсу «Захист України» спрямована на реалізацію визначених у Державному стандарті вимог до обов'язкових результатів навчання учнів і учениць із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі, які передбачають, що учень/учениця:

- розуміє важливість відстоювання суспільно-державних (національних) цінностей України, здатні самостійно знайти ефективну можливість захистити ці цінності у випадку посягання на них засобами пропаганди та інформаційно-психологічних спеціальних операцій країни-агресора;

- турбується про особисте здоров'я та безпеку, уникає факторів ризику, реагує на фактори і діяльність, що становлять загрозу для власного і суспільного життя, здоров'я, добробуту;

- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, приймає рішення для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я і добробуту;

- усвідомлює цінність та дотримується здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики для здоров'я і суспільства;

- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та інших осіб.

Узгодженість основного (загального) курсу з поглибленими курсами (модулями), які його доповнюють, втілюється через взаємозв'язок між основними і поглибленими результатами.

Основна частина

10 клас

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу	Пропоновані види навчальної діяльності
Модуль 1. Основи Національної безпеки та оборони України (10 годин)		

<p>відповідально втілює у життєдіяльність оптимальні стратегії безпечної поведінки для збереження життя і здоров'я власного та оточуючих на основі суспільних цінностей [12 СЗО 1.1.2]</p>	<p>Взаємодія між громадянами і державою у захисті Країни. Обов'язки громадян та громадянок перед державою. Конституційні обов'язки. Військовий обов'язок</p>	<p>Обговорення в загальному колі проблемного питання (на вибір) Обґрунтування громадянської активності та оборонної свідомості як складової стратегії збереження життя власного та оточуючих на основі суспільно державних цінностей</p>
<p>читає із розумінням документи, які гарантують права громадян і вміє використовувати здобуті знання під час розв'язання ситуацій, пов'язаних з безпекою, здоров'ям та добробутом [12 СЗО 1.2.1-3]</p>	<p>Основні положення міжнародного гуманітарного права Територіальна цілісність держави. Національний спротив Сектор безпеки та оборони (завдання та структура) Оборонний бюджет України</p>	<p>Опрацювання (читання із розумінням) та обговорення документів, які гарантують права та обов'язки громадян, пов'язані із захистом України Обґрунтування важливості військового обов'язку на основі опрацьованих документів</p>
<p>ставить чіткі цілі щодо власного майбутнього й вибудовує стратегії досягнення їх [12 СЗО 4.6.2-1]</p>	<p>Роль НАТО. Стратегічні партнери України у сфері безпеки. Коаліція демократичних держав у протистоянні авторитаризму</p>	<p>Обговорення ядерних спроможностей держав блоку НАТО</p>
<p>пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно корисної діяльності [12 СЗО 4.10.1-1]</p> <p>оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1]</p> <p>аналізує пропозиції закладів освіти, критерії зарахування, аналізуючи різні джерела інформації [12 СЗО 4.11.1-2]</p>	<p>Волонтерський рух як складова підвищення спроможності сил оборони Способи реалізувати свій талант в обороні України Адаптація суспільства до потреб військовослужбовців і військовослужбовиць та ветеранів і ветеранок війни, зокрема осіб з інвалідністю внаслідок війни</p>	<p>Аналіз правил прийому, порядок підготовки та вступу до закладів фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, використовуючи різні джерела інформації та презентація результатів Планування ймовірних варіантів освітньо професійного шляху в секторі безпеки та оборони України й на підприємствах оборонної галузі</p>
<p>Модуль 2. Основи управління та планування (6 годин)</p>		
<p>моделює способи дій,</p>	<p>Склад, структура, завдання</p>	<p>Ознайомлення з</p>

спрямованих на утвердження демократії в Україні, збереження її територіальної цілісності й незалежності [12 ГЮ 5.1.1-2]	Сил оборони Структура, призначення та бойові можливості військових підрозділів	організаційно-штатною структурою та озброєнням відділення (взводу, роти тощо)
обґрунтовує оптимальні стратегії відповідальної поведінки щодо збереження здоров'я, формування й розвитку безпеки й добробуту [12 СЗО 1.1.2-1] обґрунтовує важливість збереження українських суспільно-державних (національних) цінностей для забезпечення особистого та суспільного добробуту [12 СЗО 1.1.2-3]	Військові звання, знаки розрізнення (родів, видів військ), ролі під час планування та втілення військових дій	Обґрунтування організації внутрішньої служби підрозділу Моделювання індивідуальних дій в урбанізованій місцевості та приміщенні
читає із розумінням документи, які гарантують права громадян і вміє використовувати здобуті знання під час розв'язання ситуацій, пов'язаних з безпекою, здоров'ям та добробутом [12 СЗО 1.2.1-3]	Підходи до військового управління та планування Військове лідерство Невизначений контекст війни	Планування та організація ефективних бойових дій із використанням наявних ресурсів та з врахуванням поточної ситуації Воргейм для відпрацювання навички планування
Модуль 3. Озброєння та військова техніка. Стрілецька підготовка (14 годин)		
моделює життєві ситуації, з виявами відповідальної і безвідповідальної поведінки у соціальному середовищі з урахуванням суспільних та особистих цінностей та їх аналіз [12 СЗО 1.1.1-1]	Озброєння та військова техніка (призначення, види та типи озброєння)	Моделювання ситуацій реагування на небезпеки воєнного характеру Аналіз розвитку небезпечних ситуацій зі зброєю та їхніх наслідків на основі встановлення причинно-наслідкових зв'язків
відповідально застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу за потреби [12 СЗО 1.1.1-2] аналізує та моделює втілення у власне	Класифікація та будова вогнепальної зброї Стрілецька справа	Обговорення та визначення рівнів ризиків у застосуванні зброї для особистого здоров'я і безпеки та інших Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю) Навчання стрільби із застосуванням навчально тренувальних засобів (електронний, мультимедійний, лазерний

життя оптимальних стратегій безпечної поведінки [12 СЗО 1.1.2-2]		тир, лазертаг, страйкбол тощо) Визначення та виправлення несправностей при стрільбі
визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків природного, техногенного, соціального й воєнного характеру на основі встановлення причиново наслідкових зв'язків [12 СЗО 2.2.2-1]	Заходи безпеки при поводженні зі зброєю Способи носіння зброї	Обґрунтування наслідків власних дій зі зброєю щодо безпеки й здоров'я та їхній вплив на навколишніх Вивчення та застосування правил відповідального поводження зі зброєю
прогнозує наслідки порушення правил техніки безпеки на робочому місці [12 СЗО 2.2.2-3] обґрунтовує наслідки власних дій щодо безпеки й здоров'я та їхній вплив на навколишніх [12 СЗО 3.3.1-3]	Порядок зберігання зброї та боєприпасів Індивідуальні бойові навички поводження зі стрілецькою зброєю	Демонстрування способів носіння зброї та різних положень для стрільби Виконання різних технік переміщень індивідуально
пояснює особистісну й суспільну цінність налагодження й підтримки стосунків, співпраці на принципах рівності, довіри й взаємоповаги [12 СЗО 4.7.1-1] оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1]	Призначення, загальна будова і класифікація гранат різних типів	Застосування гранат (навчально-імітаційних гранат з різних положень) Алгоритм дій при метанні РОГ Метання РОГ на дальність, на точність з укриття
планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень [12 СЗО 4.11.1-3]	Заходи безпеки під час поводження з гранатами Бойовий стрес та психологія екстремальних ситуацій	Транспортування і зберігання ручних осколкових гранат та ін..
Модуль 4. Основи дій, комунікації та взаємодії в бою (14 годин)		

<p>обґрунтовано обирає та доцільно використовує цифрові пристрої та/чи інформаційні технології для розв'язування задач з обраної галузі, зокрема під час здійснення професійної діяльності, забезпечення життєвих потреб, спілкування, власного розвитку й навчання [12 ІФО 1.1.1-11]</p>	<p>Основи тактики та види бою Основи маскування</p>	<p>Вивчення та застосування правил відповідального поведіння зі зброєю</p>
<p>розуміє та пояснює сутність інформаційних процесів, які виконуються в обраній галузі [12 ІФО 1.2.1-1]</p>	<p>Способи і умови переміщення військовослужбовців в бою. Умови вибору позиції та підготовки її для ведення бою</p>	<p>Виконання різних технік переміщень в складі бойових груп</p>
<p>пояснює та застосовує основні алгоритми, які типово застосовують для розв'язування задач із обраної галузі [12 ІФО 2.1.1-1]</p>	<p>Сигнали і команди, які подаються в бойовій обстановці</p>	<p>Практичне відпрацювання сигналів і команд при управлінні бійцями піхотного відділення Практикум з відновлення повідомлень, які зазнали спотворення (текстові, графічні, аудіо) Рольові ігри з передачею сигналів та повідомлень</p>
<p>у співпраці реалізовує алгоритми в програмних проєктах для розв'язування типових задач з обраної галузі застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби [12 СЗО 1.1.1-2]</p>	<p>Техніка переміщення у складі бойової групи: пересування двійками на різній місцевості, реакція на контакт двійки, реакція на контакт групи</p>	<p>Практичне відпрацювання початкових навичок подолання різноманітних перешкод в складі бойової двійки</p>
<p>визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності [12 СЗО 2.1.1-2]</p>	<p>Патрулювання, чергування на посту</p>	<p>Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю)</p>
<p>визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків соціального й воєнного характеру на основі</p>	<p>Подолання інженерних загороджень. Смуга перешкод</p>	<p>Подолання смуги перешкод</p>

встановлення причиново наслідкових зв'язків [12 СЗО 2.2.2-1]		
розуміє і аналізує інформацію, записану (передану) в різний спосіб, виявляє приховану й очевидну інформацію [12 СЗО 4.2.1-3] знає сучасні стратегії і тактики комунікації для порозуміння в спілкуванні з метою досягнення позитивних результатів для збереження здоров'я, безпеки й добробуту [12 СЗО 4.4.1-1]	<p>Передача інформації в умовах бойових дій</p> <p>Радіозв'язок на полі бою</p> <p>Правила ведення переговорів: отримання і відправка радіоповідомлень</p>	<p>Ознайомлення з основами радіозв'язку, його роллю на полі бою, типами радіостанцій, частотами та сигналами</p> <p>Перегляд навчальних відео про радіообмін, правила ведення зв'язку та безпеку використання різних каналів</p> <p>Практикум з відновлення повідомлень, які зазнали спотворення (текстові, графічні, аудіо)</p> <p>Відпрацювання основних правил передачі інформації в бойових умовах: АСЕ, 3D</p>
Модуль 5. Орієнтування на місцевості та інженерна фортифікація (15 годин)		
планує, здійснює пошук, опрацьовує, порівнює, аналізує, оцінює самостійно або в співпраці з іншими надійність джерел і достовірність інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми [12 ПРО 2.1.1]	Орієнтування на місцевості. (Місцевість та її елементи. Основні види місцевості та їх тактичні властивості)	Визначення сторін горизонту за компасом, годинником та сонцем, зірками, місцевими предметами у команді та індивідуально
аналізує, систематизує і використовує інформацію природничого змісту, здобуту з різних джерел [12 ПРО 2.1.1-1] використовує приладдя інформаційно-комунікаційні технології [12 МАО 4.2.3]	Орієнтири. Азимути та дирекційні кути. Способи визначення відстаней на місцевості та висоти місцевих предметів	Орієнтування за допомогою паперової карти і компасу Визначення магнітного прямого та зворотного азимутів і напрямку руху за азимутом. поправки напрямку
використовує приладдя й інформаційні технології для знаходження й представлення результату [12 МАО 4.2.3-1] обґрунтовано обирає та доцільно використовує цифрові пристрої та/чи	Геопросторова інформація: паперові топографічні карти, електронні карти, аерознімки Інформація з топографічних карт. Умовні знаки топографічних карт. Спосіб горизонталей як основний спосіб зображення рельєфу на топографічних картах.	Моделювання визначення відстаней на місцевості різними способами: окомірно, кроками, за співвідношенням швидкості світла і звуку, за лінійними розмірами предметів, побудовою трикутника на місцевості

<p>інформаційні технології для розв'язування задач з різних галузей, забезпечення життєвих потреб, спілкування, власного розвитку й навчання [12 ІФО 1.1.1]</p>	<p>Система прямокутних та географічних координат</p>	<p>Читання інформації з топографічних карт Вивчення за картою рельєфу місцевості Визначення абсолютних і відносних висот за топографічною картою Визначення взаємовидимості між точками Вимірювання та орієнтування на місцевості без карти та за картою. Робота з аерознімками (з безпілотників) Застосування програмних засобів, призначених для автоматизації доступу до детальної картографічної інформації в режимі офлайн Визначення відстані та координат на карті Визначення свого місцезнаходження на карті Вимірювання азимута на карті Вимір відстаней і азимутів на місцевості Складання маршруту та рух по ньому Вивчення місцевості, місцевих предметів і об'єктів. Складання схеми орієнтирів</p>
<p>обгрунтовано обирає та доцільно використовує цифрові пристрої та/чи інформаційні технології для розв'язування задач з обраної галузі, зокрема під час здійснення професійної діяльності, забезпечення життєвих потреб, спілкування, власного розвитку й навчання [12 ІФО 1.1.1-1]</p>	<p>Орієнтування на місцевості за допомогою навігаційних приладів Картографічна інформація в режимі офлайн Картографічні додатки для смартфонів і їхні можливості, використання gps-навігації</p>	<p>Застосування картографічних додатків для смартфонів і обгрунтування можливості використання gps-навігації</p>
<p>демонструє здатність навчатися спільно й автономно, самостійно організувати навчання [12 СЗО 4.1.1-2] оцінює власні</p>	<p>Інженерне облаштування та маскування позицій Невибухові інженерні загородження, їх класифікація та побудова</p>	<p>Планування невибухових інженерних загороджень на різних типах місцевостей</p>

<p>можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1]</p>		
<p>оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1]</p>	<p>Класифікація, характеристика та будова вибухових засобів та можливі місця їх встановлення</p>	<p>Проектування й виготовлення макетів фортифікаційних споруд у масштабі зменшення</p>
<p>планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень [12 СЗО 4.11.1-3] володіє засобами й прийомами формоутворення, макетування й моделювання [12 ТЕО 2.1.2-2]</p>	<p>Призначення, тактико технічні характеристики, загальна будова, принцип дії протипіхотних і протитанкових мін та забезпечення від них</p>	<p>Компонування макетів за основними правилами формотворення</p>
<p>аналізує та застосовує основи ергономіки й дизайну в проєкті [12 ТЕО 2.2.1-1] ознайомлюється з інформацією про сучасні програмні продукти й пристрої для створення комп'ютерної графіки, 3D моделювання тощо [12 ТЕО 2.3.1-1] визначає власні здібності, природні нахили, інтереси, знання, навички й компетентності для професійної активності [12 ТЕО 4.2.1-1]</p>	<p>Демаскуючі ознаки встановлених вибухових засобів. Дії під час виявлення. Правила поведінки на замінованій ділянці місцевості Військові професії. Особливості інженерних спеціальностей.</p>	<p>Компонування макетів за основними правилами формотворення Моделювання інженерних споруд-укріплень за допомогою програмних засобів Використання тестів для визначення власних нахилів до певного типу професій</p>
<p>Модуль 6. Домедична допомога в умовах бою (11 годин)</p>		
<p>застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби [12 СЗО 1.1.1-2]</p>	<p>Ознайомлення з протоколами ТССС. Склад аптечки для першої медичної допомоги Правила поведінки при трьох фазах ТССС</p>	<p>Обговорення у колі проблемних питань (на вибір) Обговорення у колі різниці між цивільними та військовими протоколами</p>

<p>обґрунтовує оптимальні стратегії відповідальної поведінки щодо збереження здоров'я, формування й розвитку безпеки й добробуту [12 СЗО 1.1.2-1]</p>		
<p>аналізує та моделює втілення у власне життя оптимальних стратегій безпечної поведінки для збереження життя-й здоров'я власного й навколишніх у ситуаціях невизначеності [12 СЗО 1.1.2-2]</p>	<p>Переміщення пораненого із зони прямої загрози</p> <p>Надання допомоги на етапі тактичних умов. Алгоритм MARCH</p>	<p>Аналіз оптимальних стратегій та способів надання домедичної допомоги у зоні бойових дій</p>
<p>оцінює ризики й приймає рішення щодо надання домедичної допомоги собі та іншим особам у невідкладних станах відповідно до протоколів і алгоритмів [12 СЗО 1.3.1]</p>	<p>Ознаки критичної кровотечі. Способи її зупинки за допомогою тампонування та турнікетів</p>	<p>Виконання ситуативних завдань на застосування стандартних моделей надання домедичної допомоги з урахуванням дотримання прав людини</p>
<p>володіє вміннями надання домедичної допомоги з урахуванням оцінки ризиків, власних можливостей і дотримання правил безпеки [12 СЗО 1.3.1-1] практично застосовує відповідні протоколи й алгоритми надання допомоги собі й навколишнім за потреби [12 СЗО 1.3.1-2] визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності [12 СЗО 2.1.1-2] аналізує взаємодію чинників у надзвичайних і небезпечних життєвих ситуаціях [12 СЗО 2.2.1-2] обґрунтовує рішення щодо вибору стратегії поведінки для збереження власних безпеки, здоров'я й добробуту з урахуванням аналізу</p>	<p>Ознайомлення з роботою турнікетів</p> <p>Правила накладання турнікетів</p>	<p>Моделювання надання домедичної допомоги з урахуванням оцінки ризиків, власних можливостей і дотримання правил безпеки</p>

<p>опрацьованої інформації та ймовірних моделей небезпечних ситуацій [12 СЗО 2.3.1-1]</p>		
<p>обирає безпечні моделі поведінки в разі виникнення небезпеки невизначеного характеру [12 СЗО 2.4.1-2]</p> <p>демонструє відповідальне ставлення до обрання рішень, які стосуються власного життя й здоров'я [12 СЗО 2.4.1-5]</p> <p>оцінює важливий вплив відповідальної поведінки на власні безпеку, життя, здоров'я й добробут тепер і в майбутньому [12 СЗО 3.3.2-1]</p> <p>вміє знаходити мотивацію та виявляє гнучкість щодо власної діяльності й досягнення цілей в умовах швидких змін, складнощів [12 СЗО 4.6.2-3]</p> <p>пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно корисної діяльності [12 СЗО 4.10.1-1]</p>	<p>Правила тампонування поранення</p>	<p>Опрацювання та практичне застосування відповідних протоколів й алгоритмів надання допомоги собі й навколишнім за потреби</p>
<p>оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1]</p> <p>планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень [12 СЗО 4.11.1-3]</p>	<p>Контроль прохідності дихальних шляхів</p> <p>Огляд постраждалого, перевірка стану свідомості та попередження гіпотермії Військові професії (бойові медици)</p>	<p>Відпрацювання алгоритмів надання допомоги за допомогою симуляторів</p>

11 клас

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу	Пропоновані види навчальної діяльності
Модуль 1. Військові технології та їхній розвиток (12 годин)		
<p>обґрунтовано обирає та доцільно використовує цифрові пристрої та/чи інформаційні технології для розв'язування задач з обраної галузі, зокрема під час здійснення професійної діяльності, забезпечення життєвих потреб, спілкування, власного розвитку й навчання [12 ІФО 1.1.1-1]</p>	<p>Спеціальні війська та зв'язок. Основи радіозв'язку. Види, типи та способи налагодження зв'язку</p> <p>Подвійне застосування та безпека зв'язку: телефон, Wi-Fi, Starlink</p>	<p>Ознайомлення з основами радіозв'язку, його роллю на полі бою, типами радіостанцій, частотами та сигналами. Перегляд навчальних відео про технології зв'язку, правила ведення зв'язку та безпеку використання різних каналів</p> <p>Порівняння налаштувань різних типів радіостанцій, антен та аксесуарів</p> <p>Моделювання розвитку небезпечних ситуацій пов'язаних із радіообміном та їхніх наслідків соціального й воєнного характеру на основі встановлення причинно наслідкових зв'язків</p>
<p>розуміє та пояснює сутність інформаційних процесів, які виконуються в обраній галузі [12 ІФО 1.2.1-1]</p> <p>пояснює використання інформаційних систем в обраній галузі [12 ІФО 1.3.2-1]</p>	<p>Основи радіоелектронної боротьби: військові системи РЕР, РЕБ. Призначення та типи засобів</p>	<p>Аналіз різних життєвих ситуацій щодо безпеки використання різних каналів зв'язку</p>
<p>у співпраці реалізовує алгоритми в програмних проєктах для розв'язування типових задач з обраної галузі [12 ІФО 2.2.1-1]</p> <p>тестує, налагоджує та пропонує вдосконалення програмних проєктів [12 ІФО 2.2.2-1]</p> <p>демонструє здатність взаємодіяти в команді під час розроблення проєктів з використанням інформаційних технологій [12 ІФО 2.5.1-1]</p>	<p>Безпілотні (роботизовані) системи. БпЛА: види та призначення. Сфери застосування БпЛА. Основні складові конструкції та технічні параметри БпЛА.</p>	<p>Ознайомлення з основами безпілотних систем, їх типами, характеристиками та принципами роботи</p>
<p>самостійно опановує роботу з новими програмними продуктами</p>	<p>Основні властивості та моделі БпЛА</p>	<p>Базові вправи на симуляторі для цивільних</p>

<p>[12 ІФО 2.4.3-1] досліджує можливості цифрових пристроїв з метою застосування їх для розв'язування типових задач з обраної галузі [12 ІФО 3.1.1-1] фіксує типові апаратні та/чи програмні збої, описує можливі причини їх, пояснює спосіб усунення їх</p> <p>[12 ІФО 3.2.2-1] підкується про власну безпеку, добробут і здоров'я під час використання інформаційних технологій</p> <p>[12 ІФО 4.1.1-1] аналізує та оцінює власне хобі щодо користі, задоволення з урахуванням сприяння безпеці, збереженню здоров'я, добробуту</p> <p>[12 СЗО 3.4.1-3]</p>	<p>(мультиротори, FPV, крила)</p> <p>Основи пілотування. Базові вправи на FPV-дронах та БпЛА літакового типу. Правила польоту, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки</p>	<p>коптерів</p> <p>Базові вправи на симуляторі для FPV-коптерів</p> <p>Базові вправи на симуляторі для БпЛА літакового типу</p> <p>Базові вправи на FPV дронах та БпЛА літакового типу</p>
<p>демонструє здатність навчатися спільно й автономно, самостійно організувати навчання</p> <p>[12 СЗО 4.1.1-2] обирає доцільні інструменти й методи навчання, різноманітні способи розвитку своїх здатностей, пріоритетів і потреб [12 СЗО 4.1.2-2] демонструє готовність виконувати різні командні ролі й завдання, об'єктивно оцінює свої сильні сторони, вміння, здібності щодо результативності командної роботи, зважаючи на обставини</p> <p>[12 СЗО 4.7.1-3]</p>	<p>Симулятори та тренажери для підготовки операторів БпЛА</p> <p>Військові інформаційні системи та платформи.</p>	<p>Дослідження професій пов'язані з виробництвом та використанням БпЛА</p> <p>Вивчення інструкції по експлуатації БпЛА</p> <p>Визначення основних складових конструкції БпЛА</p> <p>Ознайомлення з бортовим обладнанням БпЛА різних видів та вивчення алгоритмів його функціонування</p> <p>Використання комп'ютерних симуляторів для відпрацювання навичок пілотування БпЛА</p> <p>Відпрацювання польотів за заданими маршрутами, фото- та відеозйомки, картографування місцевості</p> <p>Відвідування музеїв авіації, виставок БпЛА або навчальних центрів з безпілотних систем</p>
<p>оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси,</p>	<p>Військові професії. Особливості професій, пов'язаних з аналізом</p>	<p>Відпрацювання польотів за заданими маршрутами,</p>

<p>потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1] обґрунтовано обирає та використовує технологічні засоби для індивідуальної або групової діяльності й комунікації [12 ІФО 3.3.1-1] визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності [12 СЗО 2.1.1-2] визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків соціального й воєнного характеру на основі встановлення причинно-наслідкових зв'язків [12 СЗО 2.2.2-1] розуміє і аналізує інформацію, записану (передану) в різний спосіб, виявляє приховану й очевидну інформацію [12 СЗО 4.2.1-3] знає сучасні стратегії і тактики комунікації для порозуміння в спілкуванні з метою досягнення позитивних результатів для збереження здоров'я, безпеки й добробуту [12 СЗО 4.4.1-1] оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1] планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень [12 СЗО 4.11.1-3]</p>	<p>інформації; радіотехнічних засобів електромагнітної (радіоелектронної) боротьби, пілотуванням та розробкою БпЛА.</p>	<p>фото- та відеозйомки, картографування місцевості</p> <p>Відвідування музеїв авіації, виставок БпЛА або навчальних центрів з безпілотних систем</p>
<p>Модуль 2. Стрілецька підготовка, основи дій та взаємодії в бою (10 год)</p>		
<p>розуміє та пояснює сутність інформаційних процесів, які виконуються в обраній галузі [12 ІФО 1.2.1-1]</p>	<p>Поняття, класифікація та будова вогнепальної зброї</p> <p>Стрілецька справа</p>	<p>Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю)</p>

пояснює використання інформаційних систем в обраній галузі [12 ІФО 1.3.2-1]		
пояснює використання інформаційних систем в обраній галузі [12 ІФО 1.3.2-1]	Передача інформації в умовах бойових дій Радіозв'язок на полі бою Правила ведення радіозв'язку: отримання і відправка радіоповідомлень	Відпрацювання основних правил передачі інформації в бойових умовах: АСЕ, 3D Практикум з відновлення повідомлень, які зазнали спотворення (текстові, графічні, аудіо) Рольові ігри з передачею сигналів та повідомлень
у співпраці реалізовує алгоритми в програмних проєктах для розв'язування типових задач з обраної галузі [12 ІФО 2.2.1-1]	Техніка переміщення у складі бойової групи: пересування двійками на різній місцевості, реакція на контакт	Виконання різних технік переміщень індивідуально Виконання різних технік переміщень в складі бойових груп Практичне відпрацювання початкових навичок подолання різноманітних перешкод в складі бойової двійки Модельовання дій дозорного на марші та при виявленні засідки. Убезпечення групи від ураження від вогню ворожої засідки
тестує, налагоджує та пропонує вдосконалення програмних проєктів	Подолання інженерних загороджень. Смуга перешкод	Практичні заняття по подоланню смуги прешкод
Модуль 3. Інформаційна війна (8 годин)		
оцінює достовірність інформації та надійність її джерел, використовуючи надані критерії та пропонуючи власні [12 ІФО 1.4.1-1] використовує різні методи для захисту / протидії маніпуляціям, зокрема в цифровому світі [12 ІФО 1.4.2-1]	Цілі та завдання інформаційної війни Учасники інформаційної війни Методи інформаційної війни (пропаганда, дезінформація, кібератаки, психологічні операції, інформаційні операції)	Вивчення історії інформаційних війн Дослідження кращих практик OSINT Оцінка достовірності інформації, надійності її джерел
обирає і застосовує політики кібербезпеки для власного інформаційного середовища [12 ІФО 4.1.2-1]	Роль критичного мислення в інформаційній війні Роль медіа в інформаційній війні	Розпізнавання фейків та маніпуляцій у медіа публікаціях Аналіз текстів на предмет пропаганди, контрпропаганди та дезінформації

<p>дотримується норм законодавства, що регулює правові відносини у сфері інтелектуальної власності й використання інформаційних технологій [12 ІФО 4.3.1-1]</p>	<p>Роль штучного інтелекту в інформаційній війні</p> <p>Кібербезпека в умовах інформаційної війни</p>	<p>Виявлення та аналіз кіберзагроз у типових ситуаціях</p> <p>Захист своїх даних та пристроїв від кібератак</p>
<p>оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1]</p>	<p>Розвідка на основі відкритих джерел (OSINT)</p> <p>Цілі та завдання OSINT</p> <p>Інструменти та методи OSINT</p>	<p>Створення власних пропагандистських або контрпропагандистських матеріалів</p> <p>Розробка інформаційних кампаній з протидії дезінформації</p>
<p>планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень [12 СЗО 4.11.1-3]</p>	<p>Верифікація джерел. Візуальний аналіз</p> <p>Військові професії. Особливості професій, пов'язаних із сучасними цифровими технологіями, медіа та аналізом даних</p>	<p>Створення інфографіки та інших візуальних матеріалів з кібербезпеки та інформаційної гігієни</p> <p>Проведення дослідження на основі відкритих даних</p>
<p>Модуль 4. Домедична допомога в умовах бою (15 годин)</p>		
<p>застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби [12 СЗО 1.1.1-2]</p> <p>обґрунтовує оптимальні стратегії відповідальної поведінки щодо збереження здоров'я, формування й розвитку безпеки й добробуту [12 СЗО 1.1.2-1]</p>	<p>Ознайомлення з протоколами ТССС.</p> <p>Склад аптечки для першої медичної допомоги</p> <p>Правила поведінки при трьох фазах ТССС</p>	<p>Обговорення у колі проблемних питань (на вибір)</p> <p>Обговорення у колі різниці між цивільними та військовими протоколами</p>
<p>аналізує та моделює втілення у власне життя оптимальних стратегій безпечної поведінки для збереження життя-й здоров'я власного й навколишніх у ситуаціях невизначеності [12 СЗО 1.1.2-2]</p>	<p>Переміщення пораненого із зони прямої загрози</p> <p>Надання допомоги на етапі тактичних умов. Алгоритм MARCH</p>	<p>Аналіз оптимальних стратегій та способів надання домедичної допомоги у зоні бойових дій</p>

<p>оцінює ризики й приймає рішення щодо надання домедичної допомоги собі та іншим особам у невідкладних станах відповідно до протоколів і алгоритмів [12 СЗО 1.3.1]</p>	<p>Ознаки критичної кровотечі. Способи її зупинки за допомогою тампонування та турнікетів</p>	<p>Виконання ситуативних завдань на застосування стандартних моделей надання домедичної допомоги з урахуванням дотримання прав людини</p>
<p>володіє вміннями надання домедичної допомоги з урахуванням оцінки ризиків, власних можливостей і дотримання правил безпеки [12 СЗО 1.3.1-1] практично застосовує відповідні протоколи й алгоритми надання допомоги собі й навколишнім за потреби [12 СЗО 1.3.1-2] визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності [12 СЗО 2.1.1-2] аналізує взаємодію чинників у надзвичайних і небезпечних життєвих ситуаціях [12 СЗО 2.2.1-2] обґрунтовує рішення щодо вибору стратегії поведінки для збереження власних безпеки, здоров'я й добробуту з урахуванням аналізу опрацьованої інформації та ймовірних моделей небезпечних ситуацій [12 СЗО 2.3.1-1]</p>	<p>Ознайомлення з роботою турнікетів</p> <p>Правила накладання турнікетів</p>	<p>Моделювання надання домедичної допомоги з урахуванням оцінки ризиків, власних можливостей і дотримання правил безпеки</p>
<p>обирає безпечні моделі поведінки в разі виникнення небезпеки невизначеного характеру [12 СЗО 2.4.1-2] демонструє відповідальне ставлення до обрання рішень, які стосуються власного життя й здоров'я [12 СЗО 2.4.1-5] оцінює важливий вплив відповідальної поведінки на власні безпеку, життя, здоров'я й добробут тепер</p>	<p>Правила тампонування поранення</p>	<p>Опрацювання та практичне застосування відповідних протоколів й алгоритмів надання допомоги собі й навколишнім за потреби</p>

<p>і в майбутньому [12 СЗО 3.3.2-1] вміє знаходити мотивацію та виявляє гнучкість щодо власної діяльності й досягнення цілей в умовах швидких змін, складнощів [12 СЗО 4.6.2-3] пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно корисної діяльності [12 СЗО 4.10.1-1]</p>		
<p>оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1] планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень [12 СЗО 4.11.1-3]</p>	<p>Контроль прохідності дихальних шляхів</p> <p>Огляд постраждалого, перевірка стану свідомості та попередження гіпотермії Військові професії (бойові медики)</p>	<p>Відпрацювання алгоритмів надання допомоги за допомогою симуляторів</p>
<p>Модуль 5. Цивільне населення в кризових умовах (16 годин)</p>		
<p>застосовує інформацію щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу й застосовує її відповідально за потреби [12 СЗО 1.1.1-2] застосовує техніки самопомоги в кризових і стресових ситуаціях [12 СЗО 1.3.1-3]</p>	<p>Надзвичайні ситуації (причини виникнення, класифікація, ознаки). Воєнний стан Поведінка в умовах наближення бойових дій. Евакуація цивільного населення в умовах наближення бойових дій, із зони бойових дій .</p>	<p>Створення мапи думок щодо прогнозованих й непрогнозованих життєвих ситуацій воєнного походження</p> <p>Обговорення ймовірних ризиків для цивільного населення в умовах воєнного стану</p>
<p>розпізнає та застосовує прийоми емоційної підтримки інших осіб у разі виникнення в них проблемних ситуацій (фізичних, психічних, соціальних) [12 СЗО 1.3.2-3] зіставляє прогнозовані й непрогнозовані життєві ситуації [12 СЗО 2.1.1-1]</p>	<p>Порядок дій під час стрілецького обстрілу, авіаційного та ракетного нальоту, та артилерійського обстрілу. Формування та зміцнення психологічної стійкості</p>	<p>Вправи на аналіз :</p> <ul style="list-style-type: none"> -ризиків виникнення надзвичайних ситуацій -взаємодію чинників у надзвичайних і небезпечних життєвих ситуаціях <p>Здійснення моніторингу та аналіз інформації для прогнозування наслідків небезпечних</p>

визначає ймовірні ризики в умовах невизначеності [12 СЗО 2.1.1-2]		ситуацій
розпізнає та застосовує прийоми емоційної підтримки інших осіб у разі аналізує ризики виникнення надзвичайних ситуацій [12 СЗО 2.2.1-1] здійснює моніторинг та аналіз інформації для прогнозування наслідків небезпечних ситуацій [12 СЗО 2.2.1-3]	Попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів	Моделювання розвитку небезпечних ситуацій воєнного характеру та їхніх наслідків на основі встановлення причинно наслідкових зв'язків
визначає ймовірну модель розвитку небезпечних ситуацій та їхніх наслідків природного, техногенного, соціального й воєнного характеру на основі встановлення причинно наслідкових зв'язків [12 СЗО 2.2.2-1]	Властивості та ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин Захисні властивості споруд, техніки та місцевості. Засоби захисту	Обґрунтування рішення щодо вибору стратегії поведінки у ситуації воєнного характеру з урахуванням аналізу опрацьованої інформації та ймовірних моделей небезпечних ситуацій
визначає алгоритм і моделює безпечну поведінку для запобігання небезпечним ситуаціям різного характеру [12 СЗО 2.4.1-1] обирає безпечні моделі поведінки в разі виникнення небезпеки невизначеного характеру [12 СЗО 2.4.1-2]	Види терористичних актів та способи дій терористів. Порядок дій під час терористичних актів	Визначення алгоритму і моделювання безпечної поведінки для запобігання небезпечним ситуаціям різного характеру
презентує стратегії безпечної поведінки у різних заходах, які ґрунтуються на знаннях, здобутих під час критичного сприймання інформації з різних джерел [12 СЗО 2.4.1-3]	Психологічна стійкість та саморегуляція під час надзвичайних ситуацій. Стресові реакції. Прийоми саморегуляції Само- та взаємодопомога при панічному нападі, тривозі, істеричі, ступорі, апатії, проявах гніву, злості, агресії	Вправи на подолання проявів панічного нападу тривоги істерики ступору, апатії, гніву, злості, агресії
демонструє відповідальне ставлення до обрання рішень, які стосуються власного життя й	Основи та принципи виживання. Матеріальна, фізична та психологічна підготовка до перебування в	Дотримання гігієнічних правил і норм в умовах невизначеності Презентація стратегії

<p>здоров'я [12 СЗО 2.4.1-5] розробляє добродійні проекти щодо здоров'я, безпеки й добробуту [12 СЗО 4.10.1-2]</p>	<p>екстремальних умовах Забезпечення життєдіяльності в екстремальних умовах Тривожний наплічник. Одяг та засоби для перебування в екстремальних умовах в різних кліматичних умовах</p>	<p>безпечної поведінки під час надзвичайних ситуацій, які ґрунтуються на знаннях, здобутих під час критичного сприймання інформації з різних джерел</p>
<p>пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно-корисної діяльності [12 СЗО 4.10.1-1] моделює способи дій, спрямованих на утвердження демократії в Україні, збереження її територіальної цілісності й незалежності [12 ГО 5.1.1-2]</p>	<p>Вибір місця та обладнання укриттів. Створення і підтримання життєзабезпечення (вогнь, вода, харчування, ліки)</p>	<p>Моделювання алгоритму безпечної поведінки в умовах наявності різних загроз з боку мін і ВВП Відпрацювання навичок добування вогню, побудови укриття, очищення води В'язання вузлів для кріплення та перенесення</p>
<p>Модуль 6. Планую майбутнє: особиста роль в обороні України (9 годин)</p>		
<p>відповідально втілює у життєдіяльність оптимальні стратегії безпечної поведінки для збереження життя і здоров'я власного та оточуючих на основі суспільних цінностей [12 СЗО 1.1.2] Моделювання життєвих ситуацій, з виявами відповідальної і безвідповідальної поведінки у соціальному середовищі з урахуванням суспільних та особистих цінностей та їх аналіз</p>	<p>Захист України, як усвідомлений вибір Воля. Гідність. Самобутність. Свобода - суспільно-державні цінності</p>	<p>Обговорення в загальному колі проблемного питання (на вибір) Обґрунтування громадянської активності та оборонної свідомості як складової стратегії збереження життя власного та оточуючих на основі суспільно державних цінностей</p>
<p>Відповідальне застосування інформації щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу за потреби [12 СЗО 1.1.1-2] пояснює добродійну (волонтерську) діяльність як вияв соціальної відповідальності й суспільно-корисної діяльності</p>	<p>Роль громадянського суспільства у формуванні обороноздатності і національної єдності Громадський активізм в умовах воєнного часу. Волонтерський рух</p>	<p>Обґрунтування важливості військового обов'язку на основі опрацьованих документів Обґрунтування наслідків власних дій зі зброєю щодо безпеки й здоров'я та їхній вплив на навколишніх</p>

<p>[12 СЗО 4.10.1-1] читає із розумінням документи, які гарантують права громадян і вміє використовувати здобуті знання під час розв'язання ситуацій, пов'язаних з безпекою, здоров'ям та добробутом [12 СЗО 1.2.1-3]</p>		
<p>ставить чіткі цілі щодо власного майбутнього й вибудовує стратегії досягнення їх [12 СЗО 4.6.2-1] оцінює власні можливості, здібності, знання, вміння, ресурси, потреби та обмеження [12 СЗО 4.11.1-1] аналізує пропозиції закладів освіти, критерії зарахування, аналізуючи різні джерела інформації [12 СЗО 4.11.1-2] планує різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень [12 СЗО 4.11.1-3] аналізує варіанти власних рішень без впливу упереджень щодо професій і гендерно рольових моделей [12 СЗО 4.11.1-4] приймає себе й моделює власну особистість і поведінку, дотримуючись права на повагу гідності [12 ГЮ 5.1.2] моделює способи дій, спрямованих на утвердження демократії в Україні, збереження її територіальної цілісності й незалежності [12 ГЮ 5.1.1-2] визначає відповідальність</p>	<p>Способи реалізувати свій талант в обороні України</p>	<p>Індивідуальна робота з портфолію, самоаналіз. можливостей власного розвитку з урахуванням подолання труднощів і невдач Аналіз правил прийому, порядок підготовки та вступу до військових та спеціалізованих закладів освіти сил оборони використовуючи різні джерела інформації та презентація результатів Планування ймовірних варіантів освітньо професійного шляху в системі оборони України та на підприємствах оборонної галузі Розробка проєкту (інформаційного) «Моя професія у війську». Ознайомлення з підприємствами оборонної галузі Аналіз власних рішень без впливу упереджень щодо професій і гендерно рольових моделей Аналіз вивченого досвіду Мапа думок «Способи реалізувати свій талант в обороні України»</p>

за свої дії [12 ГЮ 5.1.2-1]		
Відповідальне застосування інформації щодо роботи служб, які надають компетентну й фахову допомогу за потреби [12 СЗО 1.1.1-2] обґрунтовує цінність принципів і норм міжнародного гуманітарного права під час збройних конфліктів і надзвичайних ситуацій [12 ГЮ 6.3.2]	Адаптація суспільства до потреб військовослужбовців і військовослужбовиць та ветеранів і ветеранок війни, зокрема осіб з інвалідністю внаслідок війни	Керівні документи. Законодавчі рішення Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів

Прикінцева частина.

Метою курсу «Захист України» є формування національної та громадянської ідентичності, громадянської стійкості та оборонної свідомості здобувачів та здобувачок профільної середньої освіти, здатності виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті і в умовах негативних зовнішніх впливів та готовності до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України. Для реалізації означеної мети визначено такі завдання:

- ознайомлення здобувачів і здобувачок освіти з основними принципами громадянської активності та оборонної свідомості як складової стратегії захисту національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України;
- розвиток умінь здобувачів і здобувачок освіти, спрямованих на готовність до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України;
- розвиток командної взаємодії, лідерства та самозарадності здобувачів і здобувачок освіти в природному, соціальному, техногенному та віртуальному середовищах в умовах негативних зовнішніх впливів;
- формування вмій, прогнозування наслідків своїх дій для безпеки, здоров'я, і добробуту в умовах невизначеності;
- розвиток умінь відстоювання власної української національної та громадянської ідентичності, інтересів українського суспільства, протидіючи проявам тиску, неповаги і приниження;
- формування схильності до безпечних і корисних практик поведінки, які зменшують ризики для життя і здоров'я або запобігають їм;
- навчання надання необхідної домедичної допомоги собі та/або іншим особам;
- формування вміння вчитися без шкоди для здоров'я, відстежувати власний поступ;
- навчання діяти ефективно (самостійно та в групі) для досягнення успіху при відстоюванні власної української національної та громадянської ідентичності;
- формування у здобувачів і здобувачок освіти підприємливості та етичної поведінки на основі суспільно-державних (національних) цінностей України для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та українського суспільства;
- розвиток вміння планувати різні варіанти освітньо-професійного шляху на основі балансу власних ресурсів і цінностей, інформації щодо ринку праці, аналізуючи наслідки своїх рішень, зокрема в системі Сил оборони України та на підприємствах оборонної галузі.

Орієнтовні ресурси для досягнення мети:

<https://vseosvita.ua/>

<https://naurok.com.ua/>

<https://www.ed-era.com/>

<https://learningapps.org/>

<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання курсу «Захист України» у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році відповідно до листа МОН від 30.08.2024 № 1.1/15776-24. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

Під час оцінювання навчальних досягнень також важливо враховувати дотримання учнями принципів академічної доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Семестрове оцінювання здійснюють за результатами тематичного контролю. Річне оцінювання здійснюють на підставі оцінок результатів навчання за I та II семестри.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.